

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СВІТЛОВОДСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Директор ВСП «СПФК ЦНТУ»

Михайло РУДИЧ

ПРОГРАМА

вступного випробування з української мови

**для абітурієнтів, які вступають на основі базової загальної середньої
освіти на здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра**

Розглянуто та рекомендовано до
затвердження на засіданні циклової комісії
соціально-гуманітарних, філологічних
дисциплін та фізичного виховання
Протокол № 9 від «25» квітня 2024 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з української мови на основі БЗСО розроблена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти та відповідає програмі ЗНО, затвердженої наказом МОН України від 26.06.2018 р. № 696.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Орфоепія, Орфографія», «Лексикологія, Фразеологія», «Будова слова, «Морфологія», «Синтаксис»)

Ця програма дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до вступного випробування з української мови.

Вступне випробування надає можливість перевірити орфографічну й пунктуаційну грамотність абітурієнтів, рівень сформованості комунікативної, мовної, мовленнєвої компетентностей. Абітурієнти повинні написати мотиваційний лист для вступу в навчальний заклад. Мотиваційний лист — це діловий документ, який подається разом з іншими документами. Вимоги до оформлення: обсяг 1,5–3 сторінки, документ Word, класичний для ділового стилю 14 кегль Times New Roman з 1,5 інтервалом. Текст варто розбити на абзаци. До написання мотиваційного листа необхідно проаналізувати досягнення та особисті якості, зібрати максимум інформації про коледж та обрану спеціальність. Лист слід писати в офіційно-діловому стилі.

Структура мотиваційного листа

- **«Шапка»** у правому верхньому куті листа. Це дані про особу, до якої адресовано лист (прізвище, ім'я, по батькові (ПІБ), посада, назва навчального закладу), та про того, хто пише лист (ПІБ, адреса, імейл, номер телефону).
- **Вступ.** Починається з особистого звертання в шанобливій формі. У цьому абзаці треба пояснити, з якою метою звертаєтесь і чого прагнете.

- **Основна частина.** Послідовно, аргументовано та лаконічно розкрити низку питань: чому зацікавилися спеціальністю, як дізналися про навчальний заклад, чому хочете навчатися саме в ньому, чому коледж має обрати саме вас, якими бачите перспективи, професійне життя після завершення навчання.

- **Підсумки.** Два-три речення, де підтверджуєте, що готові до старанного навчання та впевнені у правильному виборі.

Стилістичні вимоги до написання мотиваційного листа:

- послідовність та аргументованість викладу
- нову тему записувати з абзацу
- писати лаконічними реченнями.
- неприпустимі жаргонні слова, орфографічні, граматичні та пунктуаційні помилки.

Зразок мотиваційного листа

Директору
ВСП «СПФК ЦНТУ»
Михайлові РУДИЧУ
Петренка Максима
Володимировича
м. Світловодськ, 27502,
вул. Героїв України 56,
кв.32
т: +38 (068) 852 73 38

Шановний Михайле Леонідовичу!

На сайті коледжу я з надзвичайним зацікавленням прочитав інформацію про спеціальність «Інженерія програмного забезпечення». У цьому мотиваційному листі, я прошу Вас розглянути мою кандидатуру, як майбутнього студента за цією спеціальністю. У травні цього року я закінчив

навчання у (назва школи) і отримав атестат з відзнакою. Найвищі оцінки здобув з математики та інформатики. Також маю високі бали з хімії та фізики. Однак найбільшу мою зацікавленість становлять саме математика та програмування, які я вивчаю не лише в межах шкільної програми, але й самостійно за допомогою книжок та безкоштовних онлайн курсів (зокрема, на платформах дистанційного навчання (назви платформ), завдяки яким отримав сертифікати про успішне проходження курсів (назви курсів).

Зацікавленість розробкою програмного забезпечення виникла мене близько трьох років тому, коли я вперше спробував писати коди для комп'ютерних ігор на домашньому комп'ютері та створювати невеликі веб-сайти. З того часу я дуже захопився цим заняттям: почав вивчати різні мови програмування та створювати невеликі власні проєкти. Навчаючись у школі, допомагав учителю інформатики проводити заняття, брав участь у заходах під час зустрічі з розробниками програмного забезпечення, викладачами університетів, що навчають програмуванню. Окрім цього, я старанно вивчаю англійську мову, оскільки розумію, що ця мова надзвичайно важлива та необхідна для тих, хто має намір у майбутньому працювати у міжнародній ІТ компанії. Вдома я також багато працюю з комп'ютерами. Наприклад, минулого року я склав персональний комп'ютер. Мені вдалося зібрати сервер, робота над яким виявилася дуже цікавим досвідом, оскільки вона допомогла мені краще зрозуміти, як працює комп'ютер і як взаємодіють різні процесори. Крім того, самостійно виявив і подолав технічні труднощі, пов'язані зі створенням комп'ютера. Що стосується навчання в коледжі, то я прагну поглибити своє розуміння інформатики та комп'ютерної техніки. Перекоаний, що моя пристрасть до написання кодів дозволить досягти значних успіхів протягом навчання у коледжі.

Вважаю, що мені вдалося переконати Вас у своїх здібностях та вмотивованості щодо вивчення інженерії програмного забезпечення у Світловодському політехнічному фаховому коледжі. Я дуже сподіваюся на вашу позитивну відповідь. З повагою _____

Вимоги до знань та умінь з української мови:

- знати зміст мовних понять і термінів;
- знати мовні явища, закономірності, правила орфографії та пунктуації;
- значення мовних одиниць та особливості їх функціонування;
- уміти розпізнавати мовні явища й закономірності;
- аналізувати, групувати, класифікувати, систематизувати мовні явища;
- установлювати причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ;
- відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- створювати власні висловлювання з певною комунікативною метою;

Зміст програми вступного випробування з української мови

Назва розділу, теми	Зміст навчального матеріалу	Компетентності
1. Орфоепія. Орфографія.	Спрощення в групах приголосних. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом, окремо і через дефіс. Правопис частки НЕ з різними частинами мови.	– розпізнавати явища спрощення в групах приголосних; – розпізнавати вивчені орфограми; – правильно писати слова з вивченими орфограмами; – знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.
2. Лексикологія. Фразеологія.	Лексичне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Поняття про фразеологізми.	– Пояснювати лексичні значення слів; – добирати до слів синоніми й антоніми; – пояснювати значення фразеологізмів.

3. Будова слова. Словотвір.	Будова слова. Словотвір. Способи творення слів. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.	– визначати значущі частини й закінчення слова; – розрізняти форми слова й спільнокореневі слова; – правильно вживати їх у мовленні.
4. Морфологія. Самостійні частини мови. 4.1. Іменник.	<i>Іменник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні й загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Група іменників: тверда, м'яка, мішана. Відміни іменників. Відмінки іменників. Відмінювання іменників. Відмінкові закінчення іменників чоловічого роду II відміни у родовому відмінку однини. Невідмінювані іменники в українській мові	– знати визначення іменника як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати іменники; – визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням; – правильно відмінювати іменники.
4.2. Прикметник	<i>Прикметник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників.	– знати визначення прикметника як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати й відмінювати прикметники; – визначати розряди прикметників за значенням; – утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників.
4.3. Числівник.	<i>Числівник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням. Типи відмінювання кількісних числівників. Особливості правопису числівників.	– знати визначення числівника як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати й відмінювати числівники; – відрізняти правильні форми числівників від помилкових; – правильно використовувати їх у мовленні.
4.4. Займенник	<i>Займенник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням.	– знати визначення займенника як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати й відмінювати займенники;

	Відмінювання займенників.	– розпізнавати розряди займенників за значенням; – відрізняти правильні форми займенників від помилкових.
4.5. Дієслово	<i>Дієслово</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но, -то</i>). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. <i>Дієприкметник</i> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но, -то</i>. <i>Дієприслівник</i> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.	– знати визначення дієслова як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; – визначати види, часи, способи дієслів; – правильно писати особові закінчення дієслів. – знати визначення дієприкметника як особливої форми дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль⁴ – відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; – правильно будувати речення з дієприкметниковими зворотами. – знати визначення дієприслівника як особливої форми дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; – правильно будувати речення дієприслівниковими зворотами.

4.6. Прислівник	<i>Прислівник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого і найвищого ступенів. Правопис прислівників на –о, е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	– розпізнавати прислівники, ступені порівняння прислівників; – відрізняти правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; – правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу.
4.7. Службові частини мови	<i>Прийменник</i> як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. <i>Сполучник</i> як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні і підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. <i>Частка</i> як службова частина мови. Правопис часток.	– розпізнавати прийменники, визначати їх морфологічні ознаки; – правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні. – розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; – відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; – правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.

		— розпізнавати частки; — правильно писати частки.
4.8. Вигук	<i>Вигук</i> як частина мови. Правопис вигуків.	— розпізнавати вигуки й правильно їх писати.
5. Синтаксис. 5.1.Словосполучення	<i>Словосполучення</i> й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами та частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Види словосполучень за морфологічним вираженням головного слова.	— розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення; — визначати вид словосполучень за морфологічним вираженням головного слова.
5.2. Речення	<i>Речення</i> як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань)	— розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів речення, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів.
5.2.1. Просте двоскладне речення	<i>Просте двоскладне речення.</i> Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між	— визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; — правильно вживати тире між підметом і присудком.

	підметом і присудком.	
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.	– розпізнавати види другорядних членів речення.
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).	– розпізнавати типи односкладних речень. визначати особливості кожного з типів;
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.	– Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями, реченнями, їхнє значення; відокремленими членами (означеннями, прикладками, обставинами, додатками); – правильно розставляти розділові знаки в них.
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	– розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; – добирати й конструювати складні речення різних типів.
5.2.5.1. Складно-сурядне речення	Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й	– знати визначення складносурядного речення; – розпізнавати складносурядні речення;

	розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.	– правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні.
5.2.5.2. Складно-підрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.	– знати визначення складнопідрядного речення; – розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову; – визначати основні види підрядних частин; – правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні.
5.2.5.3.Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	– знати визначення безсполучникового складного речення; – визначати смислові зв'язки між частинами безсполучникового складного речення; – правильно розставляти розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.
5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.	– розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку ⁴ – правильно розставляти розділові знаки в них.
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма мова. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою.	– правильно вживати розділові знаки в конструкціях з прямою мовою

Список рекомендованої літератури

1. Український правопис. - К.: Наукова думка, 2019.
2. Омельчук М. Б. Правописний практикум з української мови - К.: Грамота, 2020.
3. Авраменко О. Українська мова: І частина за новою редакцією правопису для технічних спеціальностей. - К.: Грамота, 2020.
4. Новосьолова В., Шелехова Г. Українська мова . ЗНО 2021. Збірник тестових завдань.
5. Авраменко Олександр, Оксана Тищенко. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання: навчальний посібник для підготовки до ДПА та ЗНО. – К.: Книголав, 2021